

Opfrissing wegcode

Johnny Greyn

19 maart 2026

Verkeerskundige

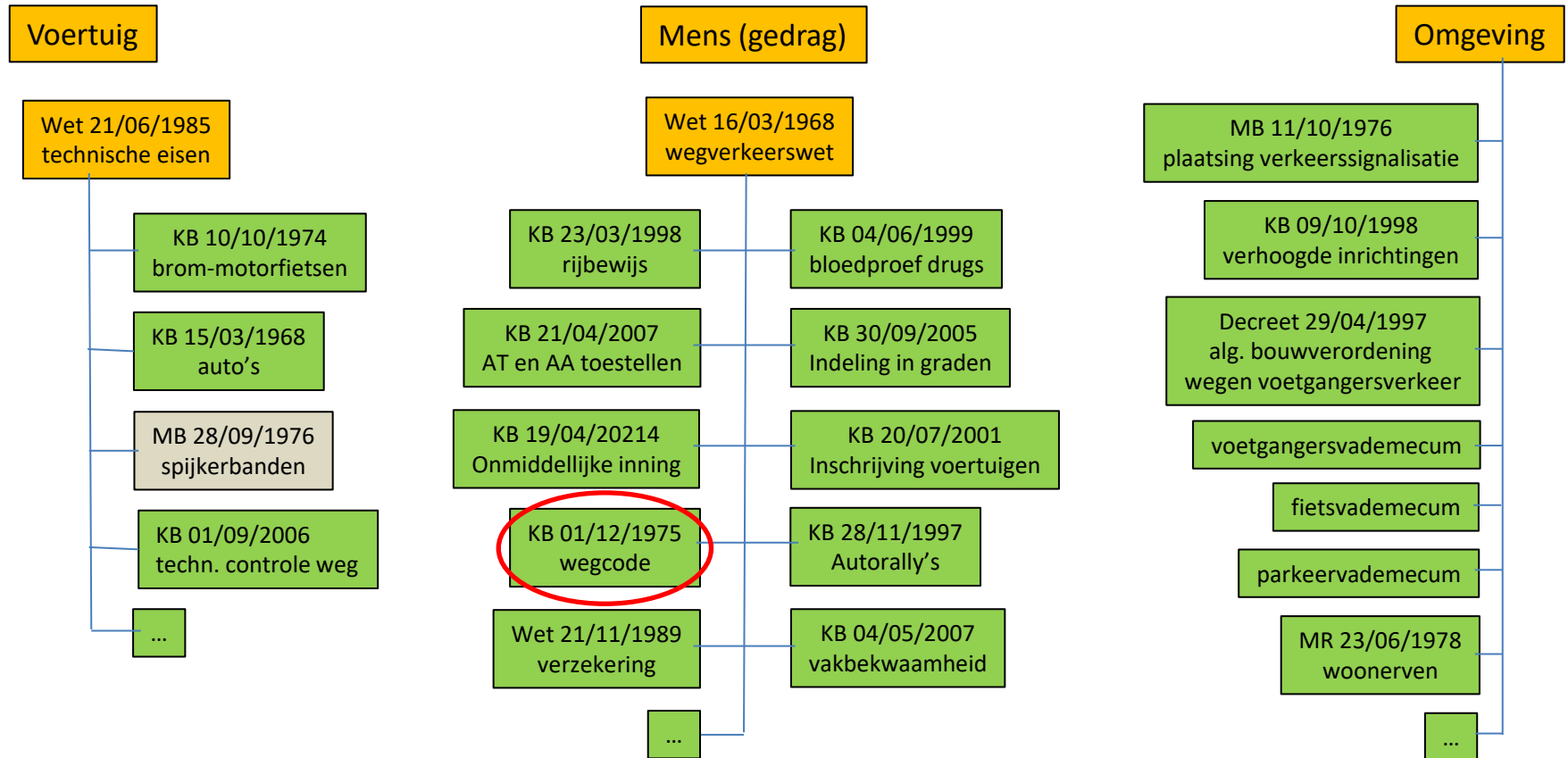
Verkeerscoördinator PZ Bilzen-Hoeselt-Riemst

Docent PLOT

Verloop toelichting

- Situering wetgevingen
- Toekomst (1 juni 2027)
- Wegcode
 - Recente wijzigingen wetgevingen
 - Gemotoriseerde en niet-gemotoriseerde voortbewegingstoestellen
 - Begripsbepalingen
 - Fietsstraat
 - Schoolstraat
 - Wegen voorbehouden voor ...
 - Verhoogde inrichtingen
 - Snelheid
 - Stilstaan en parkeren
 - Stilstaan en parkeerverbod
 - Parkeerverbod
 - Beperkte parkeertijd
 - Veiligheidsgordel
 - Gedrag bij ongeval
- Inschrijving – verzekering – keuring
 - Boorddocumenten
- Wegverkeerswet
 - Alcohol, drugs en medicatie

Van Europa tot ...

Nieuwe code openbare weg

- De voorziene overgangperiode tussen de publicatie in het Belgisch Staatsblad en de inwerkingtreding zal naar alle waarschijnlijkheid onvoldoende zijn om nodige aanpassingen uit te voeren op het gebied van de regelgeving, de informatica en het onderwijs.
- Tal van bepalingen (279 opmerkingen door CENTREX Wegverkeer) komen in aanmerking voor een aanpassing -> er wordt gewerkt aan een herstel KB
 - soms beperkt tot loutere vermelding,
 - in veel gevallen ook inhoudelijke aanpassingen of
 - bepalingen die zelfs volledig vervangen dienen te worden

4 codes van de openbare weg

Voor heel België:

- Koninklijk besluit van 3 juni betreffende de Code van de openbare weg

Voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest:

- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 29 augustus 2024 betreffende de Brusselse Code van de openbare weg

Voor het Vlaams Gewest:

- Besluit van de Vlaamse regering van 19 juli 2024 tot vaststelling van het Vlaams verkeersreglement

Voor het Waals Gewest:

- nog niet gepubliceerd

Koninklijk Besluit 1/12/1975

WEGCODE

Allerhande bepalingen

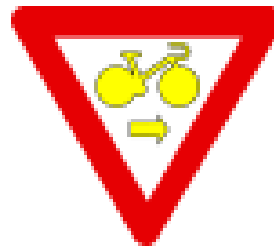
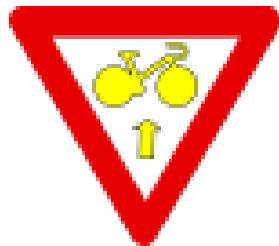
- in fietsstraten worden bestuurders van rijwielen en speed pedelecs gelijkgesteld met fietsers;
- de mogelijkheid om met twee naast elkaar rijden wordt uitgebreid naar bestuurders van speed pedelecs;
- drie- en vierwielers met een breedte van maximum 1 meter worden per definitie gelijkgesteld met fietsen;
- de (door de constructie bepaalde) maximumsnelheid voor gemotoriseerde voortbewegingstoestellen wordt van 18 km/u verhoogd tot 25 km/u;

- jonge fietsers van minder dan 10 jaar mogen de trottoirs en de verhoogde bermen gebruiken;
 - de grootte van de fiets is niet langer een criterium;
- buiten de bebouwde kom moeten de bestuurders van auto's of motorfietsen een zijdelingse afstand laten van ten minste 1,50 meter tot voetgangers, fietsers en bromfietsers;
- de verplichting om voetgangers en fietsers niet te hinderen of in gevaar te brengen, wordt uitgebreid naar alle bestuurders (en dus niet langer enkel voor bestuurders van motorvoertuigen);

- de afstand waarbinnen het verplicht is om de oversteekplaats voor voetgangers te gebruiken, wordt teruggebracht van 30 m tot 20 m;
- de toegangsvoorwaarden tot schoolstraten worden aangepast
 - naast voetgangers krijgen alle rijwielen en speed pedelecs toegang, en het uitrijden van schoolstraten is in principe toegelaten voor alle motorvoertuigen;
- ‘reddingsstrook’
 - de vrije ruimte tussen twee rijstroken in een file die door de prioritaire voertuigen gebruikt kan worden;

- verschil tussen 'autobus' en 'autocar' -> nader toegelicht
- administratieve toeslag
 - sinds 23 augustus 2021 wordt een bijkomende, administratieve toeslag geheven op de verkeersboetes die via het Crossborder-platform worden geïnd
 - bedrag = 10,67 euro
- spitsstrook
 - het is verboden gebruik te maken van een spitsstrook als het rode licht de vorm heeft van een kruis of als de verkeerslichten buiten werking zijn, behalve ... prioritaire voertuigen, takelwagens, andere diensten of om de autosnelweg op te rijden / te verlaten

- verkeersbord om door rood te rijden
 - fietsers en speed pedelecs (sedert 1/10/2022) mogen de driekleurige verkeerslichten voorbijrijden om rechts af te slaan, wanneer het verkeerslicht op rood of oranjegeel staat, op voorwaarde dat zij hierbij voorrang verlenen aan de andere weggebruiker

Ligfiets en velomobiel

- Definitie "Rijwiel" aangepast

- er zijn 2 soorten rijwielen bijgekomen
 - **ligfiets**, een rijwiel met een bestuurder in bijna liggende positie
 - **velomobiel**, een ligfiets met een carrosserie

- Plaats op de openbare weg

- bestuurders van ligfietsen en velomobielen met een maximale breedte van 1 meter, hebben de keuze tussen het fietspad, het deel van de openbare weg aangeduid door het verkeersbord D10, of de rijbaan.
 - enkel op wegen waar een snelheidsbeperking van maximaal 50 km/u van toepassing is.
 - daar waar een hogere snelheidsbeperking geldt, moeten ze gebruik maken van het fietspad of van het deel van de openbare weg, aangeduid door het verkeersbord D10.
- voor bestuurders van dergelijke voertuigen die breder zijn dan 1 meter wijzigt de regelgeving niet: deze dienen de rijbaan te volgen.

Laterale zijdelingse signalisatie

- velomobielen
 - **moeten** permanent voorzien zijn van een gele of oranje reflecterende strook op de beide zijanten van het voertuig
- alle andere soorten rijwielen
 - vroeger was dit strikt gezien niet toegelaten
 - nu mag het wél

Opladen van elektrische en hybride voertuigen

- Definitie "Geparkeerd voertuig" aangepast
 - voorheen: een voertuig dat langer stilstaat dan nodig is voor het in- of uitstappen van personen of voor het laden of lossen van zaken
 - nu bijkomend:
 - **tanken of de batterij van een elektrisch of hybride elektrisch voertuig opladen wordt beschouwd als parkeren.**
- Onderbord verduidelijkt
 - Wanneer dit onderbord geplaatst is op plaatsen die voorzien zijn van een publieke laadinfrastructuur, moeten de voertuigen ermee geconnecteerd zijn.
 - Indien er op deze plaatsen geen laadinfrastructuur aanwezig is, betekent het onderbord simpelweg dat het parkeren voorbehouden is voor elektrische of hybride voertuigen.

Voetgangers

- Artikel 42 aangepast
 - De delen van de openbare weg die voetgangers **in volgorde van aanwezigheid MOETEN** volgen, worden als volgt opgesomd:
 - 1° de trottoirs;
 - 2° het deel van de openbare weg gesignaleerd door het verkeersbord D9, D10, D11 of D13;
 - 3° de verhoogde bermen;
 - 4° de gelijkgrondse bermen;
 - 5° de parkeerstroken;
 - 6° de zijdelingse stroken;
 - 7° het fietspad;
 - 8° de rijbaan.

Gebruik van het fietspad door bestuurders van speed pedelecs

- speed pedelecs mogen vanaf 1 oktober 2022 de fietspaden gebruiken onder de volgende voorwaarden

Signalisatie	Snelheidsbeperking ≤ 50 km/u	Snelheidsbeperking > 50 km/u
	Toegestaan, indien rechts in de rijrichting. Verboden, indien links in de rijrichting	Verplicht, indien rechts in de rijrichting. Verboden, indien links in de rijrichting.
 D7	Toegestaan, indien aangeduid in de rijrichting.	Verplicht, indien aangeduid in de rijrichting.
 D9	Toegestaan, indien aangeduid in de rijrichting.	Verplicht, indien aangeduid in de rijrichting.
 D10	Verboden	Verboden

Voortbewegingstoestellen

- **niet-gemotoriseerde** voortbewegingstoestellen waarmee niet sneller dan stapvoets wordt gereden, worden gelijkgesteld met **voetgangers**;
- **niet-gemotoriseerde** voortbewegingstoestellen waarmee sneller dan stapvoets wordt gereden, worden gelijkgesteld met **fietzers**;
- de gebruikers van **gemotoriseerde** voortbewegingstoestellen worden gelijkgesteld met **fietzers**.
 - personen met een verminderde mobiliteit die gemotoriseerde voortbewegingstoestellen gebruiken die uitsluitend voor hen zijn bestemd en waarmee niet sneller dan stapvoets wordt gereden, worden gelijkgesteld met voetgangers.

Elektrische step (max 25 km/uur)

- geen elektrische step onder de 16 jaar
 - uitzonderingen: in woonerven en erven, op wegen voorbehouden voor voetgangers, fietsers en ruiters en in speelstraten mag ook wie jonger is dan 16 met een e-step rijden
 - ook in voetgangerszones mogen jongeren rijden als een verkeersbord dat toelaat, maar dan moet het stapvoets
- verboden op het trottoir
 - verplicht het fietspad te volgen - als er geen fietspad is, rijdt u op de rijbaan.
 - in voetgangerszones geven verkeersborden aan of fietsers (en dus ook elektrische steps) al dan niet toegelaten zijn. Zo ja, dan moeten ze stapvoets rijden
- geen passagiers vervoeren
 - expliciet verboden om passagiers te vervoeren op gemotoriseerde voortbewegingstoestellen
- parkeren
 - voor elektrische steps is het voortaan mogelijk om specifieke parkeerzones en zones met parkeerverbod te voorzien, beide aangeduid met verkeersborden
 - op plekken zonder specifieke signalisatie blijft parkeren op het trottoir toegelaten, op voorwaarde dat uw step de doorgang niet belemmert

M21

GSM'en achter het stuur

- het is voor bestuurders van een voertuig verboden om tijdens het rijden **een mobiel elektronisch apparaat met een scherm te gebruiken**, vast te houden of te manipuleren, tenzij het toestel in een daarvoor bestemde houder aan het voertuig is bevestigd;
 - voorheen enkel strafbaar gesteld
 - gebruik maken van draagbare telefoon én
 - het in de hand houden van een draagbare telefoon
 - inbreuk gaat van tweede naar derde graad
 - **in Limburg (en ondertussen in heel Vlaanderen) is onmiddellijke intrekking van het rijbewijs (15 dagen) van toepassing**

Vrijstelling dragen veiligheidsgordel

- vrijstelling dragen veiligheidsgordel
 - aanvragen kan vanaf 1 maart 2022 alleen nog **online** via de toepassing “Seatbelt” op de website van de FOD Mobiliteit.
 - alleen in uitzonderlijke gevallen kan de vrijstelling nog per brief worden aangevraagd bij Dienst Rijbewijs van de FOD Mobiliteit.
 - bij de aanvraag moet nog steeds medisch attest gevoegd worden
 - dat **medisch attest is vanaf nu trouwens maximum 10 jaar geldig**

- geldigheidsduur van de vrijstelling is ook beperkt
 - **maximum 10 jaar**
 - **vrijstellingen afgeleverd vóór 1 maart 2022 zijn nog maar geldig tot en met 31 december 2025**
 - vernieuwen kan alleen met een nieuw medisch attest
- retributie van **20 euro**
- nieuw model

EUROPEES MODEL
MODÈLE EUROPÉEN
EUROPÄISCHES MODELL

NUMMER NUMÉRO NUMMER

NAAM NOM NAME

VOORNAAM PRÉNOM VORNAME

GEBORTE DATUM DATE DE NAISSANCE GEBURTSDATUM

DATUM AFGIFTE DATE DE DÉLIVRANCE AUSGABEDATUM

GELDIG TOT VALABLE JUSQU'AU GÜLTIG BIS

VRIJSTELLING
De houder van deze kaart is vrijgesteld van de verplichting de veiligheidsgordel of het kinderbeveiligingssysteem te gebruiken. Deze kaart is strikt persoonlijk en moet vertoond worden op elk door een bevoegd persoon gedaan verzoek.

DEROGATION
Le titulaire de cette carte est dispensé de l'utilisation obligatoire de la ceinture de sécurité et du dispositif de retenue pour enfants. Cette carte est strictement personnelle et doit être présentée à toute demande faite par une personne autorisée.

BEFREIUNG
Der Inhaber dieser Karte ist von der Verpflichtung zur Verwendung des Sicherheitsgurts oder der Kindersicherung befreit. Diese Karte ist streng persönlich und muss auf Anfrage einer autorisierten Person vorgelegt werden.

Terugzenden naar:
Renvoyer à :
Zurückschicken an :

Vooruitgangstraat 56, 1210 Brussel, België
Rue du Progrès 56, 1210 Bruxelles, Belgique

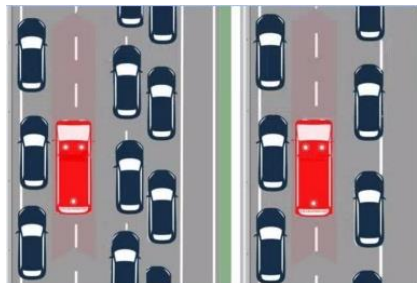
Plaats op de openbare weg – art 9

Hoofdregel

- op de rijbaan ... zo rechts mogelijk

Uitzondering

- verkeersborden F13 en F15
- rijstrookkeuze, rotonde, plein, fileverkeer, motorfiets
- zuilen, verkeersgeleiders, vluchtheuvels
- reddingstrook

Fietzers

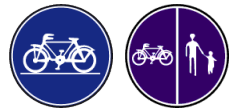
Er is een berijdbaar fietspad

- het rechts in hun rijrichting gelegen of gesignaleerd fietspad volgen
- het door bord D10 gesignaleerde deel van de weg volgen

Wanneer het berijdbaar fietspad is aangeduid door bord D7 of D9

- het in hun rijrichting gesignaleerde fietspad volgen
- uitzondering: het fietspad niet volgen indien dit links in hun rijrichting ligt, indien bijzondere omstandigheden dit rechtvaardigen en op voorwaarde rechts in hun rijrichting te rijden

Er is geen fietspad

- fietsers volgen de rijbaan
- de rechts in hun rijrichting gelegen gelijkgrondse berm en parkeerstrook volgen
- buiten de bebouwde kom mogen zij de trottoirs en verhoogde bermen volgen
- de fietsers van minder dan 10 jaar mogen in alle omstandigheden de trottoirs en de verhoogde bermen volgen
- op de rijbaan: met 2 naast elkaar (behalve indien kruisen onmogelijk is en buiten de bebouwde kom bij het naderen van achteropkomend verkeer)

Bromfietzers klasse A

Tweewielige bromfietzers klasse A

- er is een fietspad
 - moeten het gemarkeerde fietspad gebruiken indien rechts in hun rijrichting
 - moeten het in hun rijrichting door bord D7 of D9 gesignaleerd fietspad gebruiken

- er is geen fietspad
 - de rijbaan volgen
 - mogen rechts in hun rijrichting gelegen gelijkgrondse berm of parkeerstrook volgen

Bromfietzers klasse B en speedpedelecs

Vierwielige bromfietzers klasse B

- op de rijbaan
- zo dicht mogelijk bij de rechterrاند

Tweewielige bromfietzers klasse B en speed pedelecs

- er is een fietspad
 - maximumsnelheid meer dan 50 km/uur
 - moeten fietspad gebruiken
 - maximumsnelheid minder dan 50 km/uur
 - mogen fietspad gebruiken
 - indien bord D7: gebruik toegelaten indien in hun rijrichting gesignaleerd, indien bord D9: gebruik verboden
 - gemarkeerd fietspad: alleen volgen indien rechts in hun rijrichting
- er is geen fietspad
 - de rijbaan volgen

Fietszone

F111

F113

Verkeer in fietszones

- de fietsers **mogen de ganse breedte van de rijbaan gebruiken**
 - voor zover deze slechts opengesteld is in hun rijrichting en
 - **de helft van de breedte langs de rechterzijde indien de rijbaan opengesteld is in beide rijrichtingen**
- motorvoertuigen hebben toegang tot fietsstraten.
 - zij mogen de **fietsers** evenwel **niet inhalen**
 - de **snelheid** is beperkt tot **30 kilometer** per uur
- de bestuurders van rijwielen of speed pedelecs worden met fietsers gelijkgesteld

Sinds 1 april 2023

- geen 'fietsstraat' meer maar 'fietszone'
 - een fietszone is: 'één of meer openbare wegen waar specifieke gedragsregels gelden voor wat betreft de fietsers. Het begin van een zone is aangeduid met het verkeersbord F111, het einde met het verkeersbord F113.
 - de huidige verkeersborden 'fietsstraat' F111 en F113 met de vermelding fietsstraat mogen nog tot 1 januari 2035 in het straatbeeld blijven.
 - de bestaande verkeersborden 'zone fietsstraat' F111 en F113 met zone geldigheid zijn toegelaten tot 1 januari 2032.

F111

F113

Schoolstraat

Verkeer in schoolstraten

- de openbare weg is voorbehouden voor voetgangers, rijwielen en speed pedelecs
- voertuigen die toegang hebben tot de schoolstraat:
 - prioritaire voertuigen,
 - voertuigen in het bezit van een vergunning afgegeven door de wegbeheerder
- bestuurders die in de schoolstraat rijden,
 - doen dit **stapvoets**;
 - doorgang vrijlaten voor de voetgangers en fietsers
 - voorrang verlenen en zo nodig stoppen
 - brengen de voetgangers en fietsers **niet** in gevaar en hinderen hen niet

Wegen voorbehouden voor ...

- op deze wegen is **alleen het verkeer toegestaan** van de categorieën van weggebruikers waarvan het **symbool afgebeeld is op de verkeersborden** die bij de toegang geplaatst zijn, en:
 - voertuigen van en naar de aanliggende percelen;
 - niet-gemotoriseerde drie- en vierwielers;
 - gespannen op voorwaarde dat het symbool van een landbouwvoertuig is afgebeeld op de verkeersborden;
 - voertuigen voor onderhoud, afvalophaling, toezicht, hulpverlening en prioritaire voertuigen.
- **voetgangers, fietsers, ruiters en bestuurders van speed pedelecs mogen de ganse breedte van de genoemde wegen gebruiken**
 - zij mogen het verkeer niet nodeloos belemmeren.
- de **gebruikers** van deze wegen mogen elkaar **niet in gevaar brengen** en niet hinderen. Het gemotoriseerd verkeer moet **dubbel voorzichtig zijn**
- de **snelheid** is beperkt **tot 30 km per uur**.

Verhoogde inrichtingen

Verhoogde inrichtingen

- op de openbare wegen voorzien van verhoogde inrichtingen, die aangekondigd zijn door

- moeten de bestuurders deze inrichtingen **dubbel voorzichtig** en **met matige snelheid naderen**, zodat zij erover rijden met een **snelheid** die **niet meer bedraagt dan 30 km per uur**;
- *is elk links inhalen verboden op deze inrichtingen;*
- *is stilstaan en parkeren verboden op deze inrichtingen, behoudens plaatselijke reglementering.*

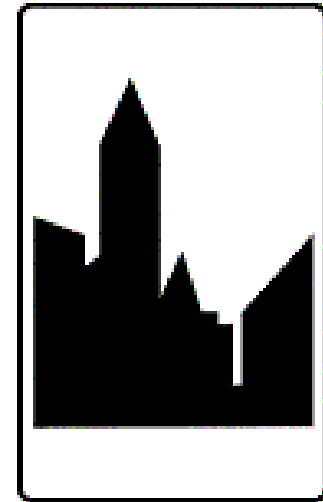
Sinds 1 april 2023

- Verhoogde inrichting
 - de Wegcode bevat voortaan een definitie voor ‘verhoogde inrichting’:
 - dat is een verhoogde aanleg die dwars op de openbare weg is aangebracht en die bestemd is om de snelheid te matigen
 - het is voor bestuurders verboden om op een verhoogde inrichting links in te halen, stil te staan of te parkeren
 - = algemeen verbod voor àlle verhoogde inrichtingen, ongeacht de wijze waarop een verhoogde inrichting gesignaleerd is

Vraag

Hoe snel rijden jullie als één van deze borden langs de kant van de weg staan ?

- ik vraag niet hoe snel je hier mag rijden, maar eerder welke snelheid jullie effectief aanhouden.

Hoe snel rijden jullie als dit bord in Nederland langs de kant van de weg staat ?

- Wat is eigenlijk de betekenis van dit bord ?

Vanaf het verkeersbord [tot en met](#) het volgend kruispunt (of tot elk verkeersbord C43 met of zonder zonale geldigheid, of tot het verkeersbord dat het begin of het einde van een bebouwde kom, van een woonerf of erf, of van een voetgangerszone aanduidt) verbod te rijden met een grotere snelheid dan deze die is aangeduid

- Nu we de betekenis terug weten, stelt zich de vraag wanneer je eigenlijk deze maximum snelheid kan of mag rijden? ... want:
- Elke bestuurder moet zijn snelheid regelen zoals vereist wegens :
 - de aanwezigheid van andere weggebruikers, in 't bijzonder de meest kwetsbaren,
 - de weersomstandigheden,
 - de plaatsgesteldheid,
 - haar belemmering,
 - de verkeersdichtheid,
 - het zicht,
 - de staat van de weg,
 - de staat en de lading van zijn voertuig;
- zijn snelheid mag geen oorzaak zijn van ongevallen, noch het verkeer hinderen.

- FLITSEN

- technische correctiemarge van 6 km/uur – 6% (boven de 100 km/uur)
- snelheidsovertredingen
 - eerste 10 km/uur = 53 €
 - vervolgens
 - per 1 km/uur = + 10 € binnen bebouwde kom, zone 30, schoolomgeving, woonerf en erf
 - per 1 km/uur = + 5 € in alle andere gevallen
- onmiddellijke intrekking rijbewijs (min. 15 dagen) :
 - + 30 km/uur: binnen bebouwde kom, zone 30, schoolomgeving, woonerf en erf
 - uitgezonderd : beginnende bestuurders + voertuigen MTM +7,5 T en autobussen : + 20 km/uur
 - + 40 km/uur: in alle andere gevallen
 - uitgezonderd : beginnende bestuurders + voertuigen MTM +7,5 T en autobussen : + 30 km/uur
- trajectcontroles
- GAS-wetgeving (gemeentelijke administratieve sancties)